

LỊCH SỬ 11

Bài 23: PHONG TRÀO YÊU NƯỚC VÀ CÁCH MẠNG Ở VIỆT NAM TỪ ĐẦU TK XX ĐẾN HẾT CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ NHẤT

I. ĐIỀU KIỆN HÌNH THÀNH KHUYNH HƯỚNG CỨU NƯỚC MỚI – DÂN CHỦ TƯ SẢN

1. Chủ quan

- Phong trào yêu nước theo hệ tư tưởng phong kiến thất bại.
- Cuộc khai thác thuộc địa lần 1 của thực dân Pháp đã tạo ra tiền đề kinh tế - xã hội cho một phong trào yêu nước theo khuynh hướng mới

2. Khách quan: Tư tưởng DCTS từ phương Tây, Trung Quốc, Nhật ảnh hưởng đến Việt Nam.

→ Một số sĩ phu nho học thức thời đã tiếp thu tư tưởng DCTS để tìm con đường cứu nước mới → xuất hiện khuynh hướng cứu nước mới - DCTS, đại diện là Phan Bội Châu và Phan Châu Trinh.

II. KHUYNH HƯỚNG CỨU NƯỚC DÂN CHỦ TƯ SẢN

1. Phan Bội Châu và xu hướng bạo động

a. Quê quán: huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An.

b. Chủ trương, phương pháp

- Chủ trương: cứu nước theo khuynh hướng DCTS
- Phương pháp: *bạo động vũ trang, chống Pháp* giành độc lập; dựa vào ĐQ Nhật đánh ĐQ Pháp (Cứu nước để cứu dân).

c. Hoạt động cứu nước

* Thành lập Hội duy tân (1904):

- Mục đích: + đánh Pháp giành độc lập
+ Thành lập chế độ quân chủ lập hiến.

- Thực hiện: 1905, tổ chức Phong trào Đông du - đưa thanh niên VN sang Nhật học → 1908, phong trào tan rã do Nhật - Pháp cấu kết đàn áp.

* Thành lập Việt Nam Quang phục hội (1912):

- Mục đích: + đánh Pháp giành độc lập
+ Thành lập Cộng Hòa dân quốc Việt Nam.

- Thực hiện: tổ chức trừ khử những tên thực dân đầu sỏ và tay sai của chúng.

→ KQ: thất bại

2. Phan Châu Trinh và xu hướng cải cách

a. Quê quán: phủ Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam

b. Chủ trương, phương pháp

- Chủ trương: cứu nước theo khuynh hướng DCTS

- Phương pháp *Cải cách*: nâng cao dân trí dân quyền; dựa Pháp đánh phong kiến (Cứu dân rồi cứu nước)

c. Hoạt động cứu nước

- 1906, mở cuộc vận động Duy tân ở Trung Kỳ:
- Kinh tế: lập hội kinh doanh, phát triển nông nghiệp, TCN.
- VH – XH: Vận động cải cách trang phục, lối sống ...
- GD: Mở trường học dạy theo lối mới (dạy chữ quốc ngữ...)
 - 1908: bùng nổ phong trào chống thuế ở Trung kì.
- KQ: Pháp khủng bố, nhiều chí sĩ bị bắt, tù đày, bị xử tử

----**HẾT**----